



CD  
**Mexican Institute Of Sound**  
 «Politico»  
 Chusma Records

## Musikalsk ståltupp

Mexico er ikke bare sorgen, slik man kan få inntrykk av hvis man kun leser notiser i avisenes utenrikssider om bortføringer, narkotikk, likvideringer og politisk korrupsjon. Det etter hvert utvidede DJ-kollektivet Mexican Institute Of Sound bedriver på langt nær bare akademisk forskning i lyd og annen moro. De har også satt seg fore å vise fram Mexicos lyse side i form av musikalsk rikdom, men kvier seg ikke for å spenne den opp mot et tekstlig bakteppe som bærer platens tittel: «Politico». Det betyr et og annet leggsparke til myndigheter, lokalpamper og mexicansk samfunns-kultur. Skjønt leggsparke og leggsparke, det er ståltupp i sanger som «Mexico», som beskylder myndighetene for å profitere på narkohandel og som postulerer at landet er en råttne nasjon med en ødelagt befolkning.

**Camilo Lara** er hjernen bak Mexican Institute Of Sound, og «Politico» er den tredje platen under dette navnet. Hans enmannsinnsats er som et helt band i seg selv, og han har bakgrunn i platebransjen, både den etablerte og den uavhengige. Musikken på «Politico» er krutt i seg selv, men på en eksperimenterende måte. Med leken intensitet utforsker de rytmer, vokal og repeterende lyd-kollasjer mot en sandblåst bakgrunn. Dancemusikken ligger som en kjerne i en musikalsk blanding som garantert vil fri til den som liker band som Daft Punk og Beirut, for ikke snakke om et slektskap til Manu Chao både i musikk og politisk holdning. Her er hip hop, dub, tunge rockeriff og selv-sagt knatrende mariachi-inspirasjon fra ende til annen.

**Mexican Institute Of Sound** er en ulmende kraft i den mexicanske musikkulturen, og oppmerksomheten spesielt rundt den nevnte låten «Mexico» har gitt bandet stor gjennomslagskraft. Men det politiske er bare én side av Camilo Lara. Musikken i seg selv er egnet til å smelte den mest korrupte politiker og lokke selv bandittene til dansegulvet.

mode.steinkjer@dagsavisen.no

**MODE  
 STEINKJER**



# Årets klassiske juleplate

**Marianne Beate Kiellands «Sæle jolekveld» er en sjelden perle av en juleplate.**

Hvert år, når det nærmer seg jul, har det falt meg naturlig å komme med personlige anbefalinger når det gjelder julemusikk jeg helst lytter til. Og mine preferanser når det gjelder innspillinger. Nå er altså tida inne, nok en gang. Kanskje vil noen reagere på visse gjengangere, men det er nå en gang slik med meg, at når noe har satt seg fast i organismen, er det vanskelig mentalt å kvitte seg med dem. Jeg må bare ha det.

**Min eldste kjærlighet** når det gjelder julesanger er den gamle Decca-innspillingen av «Adeste fideles», eller «O come all ye faithful», med koret fra King's College i Cambridge dirigert av legendariske Sir David Willcocks. Engelske kirkekor med de tradisjonelt sett fabelaktige guttesopranene på toppen er uslåelige. Og samlingen «Noël» med opptak fra 1959 til 1965 vil aldri gå ut på dato. Jeg pleier å si at den skaper julestemning, selv midt på sommeren. Trekk for gardiner, sett ribba i ovnen og spill CD-en, og vips så er det bare å vente på de harde pakkene. En annen helt spesiell favoritt, er julemessen av Jan Jakub Ryba. En slags klassisismens «Misa Criolla». Vi føler oss hensatt til et lite torg på den tsjekkiske landsbygda, der befolkningen samles for å feire det store underet. Dette understrekes fint på Naxos utgivelse med ensemblet Czech-Madrigalists ledet av Frantisek Thuri. En spontan og uprofesjonell framførelse som bobler av naturlig sjarm.

**Nok en annerledes juleplate** er den som dukket opp i 2005, signert Kirkelig Kulturverksted. «Jul i gammel tid» tilhører den mer intime delen av musikk som vi forbinder med jula. Det er vår geniale strengespilende venn Rolf Lislevand som har plukket kjente toneganger, men melodiene og arrangementene tilhører ikke det daglig-dagse. Dette er en utgivelse som sprer hygge og menneskelig godhet. Den er helt fri for sang. Det er de spede lutt-tonene som skaper en intimitet som man bør ta vare på i våre dagers stressede «juleverden».

**For et par år siden** gjorde Naxos det på nytt, ved å gi ut en amerikansk favoritt: Menottis TV-julespill fra 1951, «Amahl and the Night Visitors». En rørende sak om den enslige, fattige moren og hennes handikappede sønn, som plutselig får besøk av tre personer. Sønnen, som er kjent som en liten skrønemaker, sier det står noen menn på trammen. Og de har krone på hodet, og søker ly for natten. Mamma tror selvfølgelig ikke på ham, men får et sjokk når det stemmer, og ber dem inn. Som takk får de gaver, og morgenen etter, når de vandrer videre, skjer miraklet at sønnen kan kaste krykken og gå som normalt. Som sagt en rørende historie, som man absolutt bør bli kjent med.

«Glade jul», eller «Stille Nacht», er kanskje verdens mest kjente julesang. Grundig



Mezzosopranen Marianne Beate Kielland står for årets fineste klassiske juleplate. FOTO: ESPEN MORTENSEN



CD  
 «Sæle jolekveld»  
 Marianne Beate Kielland, mezzosopran  
 Nils A. Mortensen, klaver  
 Musikere fra «LiNN»  
 LAWO 1040

forterpet og kommersielt ødelagt, spør du meg. Derfor trodde jeg ikke mine egne ører da det lille tyske kvalitets-selskapet «Dabringhaus und Grimm» hevdet at deres versjon på en ny CD med det tyske ensemblet «Hassler-Consort» var det originale arrangementet. For vokalkvartett, stryker, to horn og orgel. Og jeg fikk regelrett bakoversveis. Maken til stemningsfull utførelse hadde jeg aldri hørt. Og det var hornene som gjorde susen. Deres jodling førte meg virkelig opp i det østerrikske alpelandskapet, der melodien hadde sin fødsel. Den må bare høres. Den fornyet julemusikk-historien.

**Så kan man spørre:** Er det ikke noe nytt i år? Jo, årets juleplate kommer fra LAWO. Med mezzosopranen Marianne Beate Kielland, og musikere med base i Harstad. Fiolinisten Erika Toth, cellisten Runa Bergsmo, superkontrabassisten Knut Erik Sundquist og den eminente pianisten Nila Anders Mortensen. Her er kjente titler, men i de fleste tilfellene er det melodier som vi ikke vanligvis hører. Som folketonebearbeidelser av «Et barn er født» og «Mitt hjerte alltid vanker», og Griegs «Du grønne glitrende». Ukjente saker som Nordraaks «Joleklokker over jordi» eller Fasmer Dahls «Nå vandrer fra hver en verdens krok». Dette og mer klassiske ting som Hugo Wolfs «Schlafendes Jesukind» og Regers «Maria Wiegenlied», er det Kielland tilbyr oss på denne velkomponerte CD-en. Og det er hennes framførelser som gjør denne utgivelsen til noe helt spesielt. Hun har med årene opparbeidet seg et imponerende rykte gjennom internasjonale utgivelser. Ikke minst i store kirkemusikalske verker av Bach og Händel. Noe vokal usikkerhet har jeg ment å spore, men med denne CD-en forsvinner alle mine negative innvendinger. Hør på Wolf- og Reger-sporene; Hvilken suveren kontroll i høyderegistret. Ofte i spent leie. Prikkfri intonasjon. Nydelige, lange linjer. Det har jeg savnet tidligere. Framførelsene har en velsignet ro. Arrangementene av Mortensen og Magne H. Draagen er vakre og harmonisk spennende, og musikerne gjør en strålende innsats.

**Med andre ord:** Denne utgivelsen er en sjelden perle av en juleplate. Den bør bli årets klassiske gave under det grønne treet.

**KJELL  
 HILLVEG**

